

[Landbrugsministeren.]

at dette Spørgsmaal ikke tidligere har kunnet fremmes, er, at man kun har givet Udlaan til Opførelse af Landbrugsbygninger. Det foreslaas nu her, at der ogsaa skal kunne udlaanes til Bygninger til Gartnerbrug. Laanene bliver af samme Størrelse og ydes paa nogenlunde samme Vilkaar som ved Oprettelsen af Husmandsbrug; men da det er klart, at Risikoen for Udlaan til Gartnerier er noget større, end hvor der er Tale om Laan til almindelige Husmandsbrug, kræves der i Lovforslaget en noget kortere Afdragstid end for Husmandsbrugenes Vedkommende.

Den Affattelse, Lovforslaget nu har faaet — det er jo ændret noget i det høje Folketing —, betegner en nøjagtig Fortsættelse af den gældende Lovgivning om Udstykning. Der kan ikke paa vises nogen principiel Afvigelse fra det, som nu har været raadende gennem flere Aar. Der opretholdes den samme Lighed mellem de to Hovedprincipper, hvorefter man har udstykket Jord her i Danmark i de sidste tolv Aar. Det er naturligvis umuligt at opnaa fuld Lighed mellem disse to Principper. Det lader sig ikke gøre. Naar man har et Princip, der gaar ud paa, at Privatjord udstykkes til fuldkomment og uindskrænket Selveje med Ret til Chancer og Udsigt til Risiko, og heroverfor det andet Princip: at man i nogen Grad forringer den Fortjeneste, der i Opgangstider kan faas, men samtidig begrænser den Risiko, der i Nedgangstider kan forventes, saa er det klart, at man umuligt kan stille de to Principper nøjagtigt lige, hvilket ogsaa har været erkendt tidligere. Man har fra alle Sider ment, i alt Fald i de sidste 6 Aar, at der nu var opnaaet den Lighed, der kunde opnaas, naar der var Tale om to vidtforskellige Principper. Det har været saadan i de Aar, at al privat indkøbt Jord er udstykket efter den gamle Lov og al offentlig Jord efter 4. Oktober-Loven, og det er det, der foreslaas, man skal fortsætte med i den kommende Tid, hvis det foreliggende Lovforslag vedtages.

Der er maaske dem, som vil mene, at der dog er en Forskel, idet man ikke tidligere har bevilget Penge til Indkøb af Jord til det offentlige for derefter at udstykke den efter 4. Oktober-Lovens Principper. Det, der har været Tale om, er, at man har udstykket den Jord, det offentlige en Gang raadede over, Præstegaardsjord og Lensjord. Det er imidlertid ikke rigtigt. Man har tidligere Gang paa Gang i begge Ting bevilget betydelige Beløb til Indkøb af Jord i det frie Marked, som det offentlige har købt og bag-

efter udstykket efter 4. Oktober-Lovens Principper. Det hænger sammen med, at den Jord, der blev stillet til Raadighed gennem Præstegaards- og Lensloven, i de fleste Tilfælde var meget lokalt begrænset. Denne Jord var beliggende i visse Dele af Landet, og da der i store Dele af Landet ikke var nogen Jord af Betydning af denne Art, men stærke Ønsker fremme om at faa udstykket ogsaa efter dette Princip i disse Dele af Landet, har de skiftende Ministre foreslaaet, at der blev bevilget Beløb til Indkøb af Jord til Udstykning efter 4. Oktober-Lovens Principper, og disse Beløb er, som sagt, bevilget af Rigsdagen. Det skete første Gang under den daværende Landbrugsminister Madsen-Mygdal — jeg tror, det var i Samlingen 1921—22 —, og det er sket gentagne Gange siden baade under daværende Minister Madsen-Mygdal og mig. Der er igennem disse Aar bevilget saadan noget som 8 Mill. Kr. i alt til Indkøb af Jord, som det offentlige saa har udstykket efter 4. Oktober-Lovens Principper. Herudover er der, hvilket foresloges af daværende Minister Madsen-Mygdal og gennemførtes af mig, her i Rigsdagen bevilget 10 Mill. Kr. til Indkøb af Jord i Sønderjylland, som efter den specielle sønderjydske Lov kan udstykkes efter begge Principper. Hidtil er det foregaaet paa den Maade, at der saa godt som udelukkende, maaske endogsaa udelukkende, er udstykket efter 4. Oktober-Lovens Principper, saa det er slet ikke noget nyt, naar man kommer og ønsker Penge til Indkøb af Jord til Udstykning efter 4. Oktober-Lovens Principper. Der er, som sagt, ingen Ændring sket i disse 10—11 Aar, gentagne Gange er der paa Forslag af de skiftende Ministre bevilget Beløb af de skiftende Rigsdage. Der er i den Tid bevilget i alt ca. 18 Mill. Kr.

De nye Ting, som er medtaget i Lovforslaget udover en Fortsættelse af den gamle Husmandslov og 4. Oktober-Loven, er Bestemmelser, som man efterhaanden er blevet klar over det vil være klogt at faa gennemført. Jeg tror ikke, at der i og for sig er stor Uenighed her i Rigsdagen om de nye Ting, der er medtaget, i alt Fald har de tre Partier, Radikale, Socialdemokrater og Venstre i Folketinget i Virkeligheden givet deres Tilslutning dertil. Venstre i Folketinget kar ganske vist ikke stemt for Forslaget om Etableringslaan, men i Betænkningen har Venstre udtalt Villighed til at overveje Muligheden for at give Etableringslaan i særlige Tilfælde. Da det ingenlunde er vor Opfattelse, at der skal gives Etableringslaan i alle Tilfælde, og da vi har anvist en